

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโทรอนโต
ข่าวเด่นประจำสัปดาห์
ระหว่างวันที่ 13-17 กรกฎาคม 2569

ค่าอาหารแคนาดาขึ้นไม่หยุด วิกฤตที่กลายเป็นโอกาสของไทย

ราคาสินค้าอาหารทั่วโลกกำลังปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มว่าจะยังคงอยู่ในระดับสูงไปอีกระยะหนึ่ง สะท้อนให้เห็นว่าปัญหานี้ไม่ใช่เพียงภาวะเงินเฟ้อระยะสั้น แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของระบบอาหารโลกที่ได้รับแรงกดดันจากหลายปัจจัยพร้อมกัน ทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ต้นทุนพลังงานที่เพิ่มขึ้น ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ และความเปราะบางของห่วงโซ่อุปทาน ส่งผลให้ประเด็นความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) กลายเป็นเรื่องสำคัญระดับโลก

ข้อมูลเงินเฟ้อล่าสุดของแคนาดาชี้ชัดว่าราคาอาหารที่ซื้อจากร้านค้าปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.3 ในรอบหนึ่งปี ขณะที่สินค้าที่ไม่ใช่อาหารเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 3.1 แสดงให้เห็นว่าอาหารยังคงเป็นปัจจัยหลักที่กดดันค่าครองชีพของประชาชน และแนวโน้มนี้อาจยืดเยื้อในอนาคต

หนึ่งในปัจจัยสำคัญคือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ซึ่งทำให้อุณหภูมิโลกเพิ่มสูงขึ้นและสภาพอากาศมีความแปรปรวนมากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันยังถูกซ้ำเติมด้วยปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ที่มีแนวโน้มจะรุนแรงและยาวนานกว่าปกติ ส่งผลให้หลายภูมิภาคทั่วโลกต้องเผชิญทั้งภัยแล้ง คลื่นความร้อน ฝนตกหนัก น้ำท่วม และพายุรุนแรงเกิดขึ้นพร้อมกันในลักษณะที่เรียกว่าเป็น Super El Niño องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization: FAO) ระบุว่า พื้นที่เกษตรกรรมสำคัญของโลก เช่น อเมริกาเหนือ อเมริกากลาง เอเชีย และออสเตรเลีย มีความเสี่ยงสูงที่จะเผชิญผลผลิตทางการเกษตรลดลงในช่วงฤดูเพาะปลูก ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารในระดับโลกอย่างมีนัยสำคัญ

งานวิจัยด้านการเกษตรพบว่า หากอุณหภูมิเพิ่มขึ้นเพียง 1 องศาเซลเซียส ผลผลิตพืชสามารถลดลงได้ร้อยละ 6-10 แม้ไม่มีภัยแล้ง และในกรณีคลื่นความร้อนรุนแรง ผลผลิตพืชเศรษฐกิจหลายชนิด เช่น ข้าวโพด ข้าวสาลี ถั่วเหลือง รวมถึงผักผลไม้ อาจลดลง

มากกว่าร้อยละ 50 นอกจากนี้ ปศุสัตว์ เช่น โคเนื้อและโคนเนื้อจะเริ่มเครียดเมื่ออุณหภูมิสูงกว่า 25 องศาเซลเซียส ส่งผลให้ผลผลิตลดลงและอัตราการตายเพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ 10-24 ขณะที่อุณหภูมิน้ำทะเลที่สูงขึ้นยังทำให้สัตว์น้ำจำนวนมากตายจากคลื่นความร้อนในทะเล

ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือเหตุการณ์คลื่นความร้อนในรัฐบริติชโคลัมเบีย ประเทศแคนาดา เมื่อปี 2564 ซึ่งสร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อภาคเกษตรและอาหาร โดยสัตว์ปีกตายกว่า 660,000 ตัว ขณะที่ผลผลิตไข่ลดลงถึง ร้อยละ 70 นอกจากนี้ ยังเกิดการตายของหอยและสัตว์น้ำมีเปลือกจำนวนมาก โดยบางพื้นที่ฟาร์มเพาะเลี้ยงสูญเสียผลผลิตถึงร้อยละ 70 ภาคการผลิตผลไม้ก็ได้รับผลกระทบอย่างหนัก โดยผลผลิตลูกแพร์ พลัม เนกทาริน และเชอร์รี่ลดลงร้อยละ 20-30 ส่วนราสเบอร์รี่ลดลงมากกว่าร้อยละ 50 ขณะที่ผักหลายชนิด เช่น บรอกโคลี มีผลผลิตลดลงถึงร้อยละ 59 และในบางพื้นที่ไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เนื่องจากอุณหภูมิในโรงเรือนสูงจนไม่ปลอดภัย เหตุการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าภัยพิบัติจากสภาพภูมิอากาศเพียงครั้งเดียวสามารถสร้างความเสียหายต่อห่วงโซ่อุปทานอาหารและส่งผลกระทบต่อการผลิตได้ยาวนานหลายปี

ขณะเดียวกัน ภัยแล้งที่ยืดเยื้อในภูมิภาคอเมริกาเหนือในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ได้ส่งผลให้จำนวนโคนเนื้อลดลงสู่ระดับต่ำที่สุดในรอบหลายทศวรรษ เนื่องจากเกษตรกรต้องลดจำนวนปศุสัตว์จากข้อจำกัดด้านน้ำและอาหารสัตว์ ส่งผลให้ปริมาณเนื้อวัวในตลาดลดลง

☐ นโยบายภาครัฐ ☐ เศรษฐกิจการลงทุน ☐ แนวโน้มการตลาด ☐ รายงานสินค้าและบริการ ☐ อื่นๆ

และราคาปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยราคาเนื้อสันนอก (Striploin) เพิ่มขึ้นถึง ร้อยละ 77 ในช่วงสองปีที่ผ่านมา สะท้อนให้เห็นว่าผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไม่ได้จำกัดอยู่เพียงภาคการเพาะปลูก แต่ยังส่งผลต่อภาคปศุสัตว์และราคาอาหารทั่วโลกอย่างมีนัยสำคัญ

แคนาดาเป็นประเทศที่พึ่งพาการนำเข้าอาหาร โดยเฉพาะผักและผลไม้ จึงได้รับผลกระทบจากความผันผวนของอุปทานโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ปัจจุบันแคนาดานำเข้าผักประมาณ ร้อยละ 50 และผลไม้ประมาณ ร้อยละ 75 ของการบริโภคทั้งหมด โดยกว่าครึ่งหนึ่งนำเข้าจากสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะรัฐแคลิฟอร์เนีย ซึ่งเป็นแหล่งผลิตผักและผลไม้สำคัญของทวีปอเมริกาเหนือ แต่กำลังเผชิญภาวะภัยแล้งและสภาพอากาศแปรปรวนต่อเนื่องมาหลายปี ส่วนที่เหลือนำเข้าจากประเทศในอเมริกากลาง เช่น เม็กซิโก กัวเตมาลา คอสตาริกา และฮอนดูรัส ซึ่ง FAO ประเมินว่ามีความเสี่ยงสูงต่อภาวะภัยแล้งจากปรากฏการณ์ El Niño ขณะเดียวกัน หลายประเทศในเอเชียก็มีแนวโน้มที่ผลผลิตข้าวจะลดลงจากสภาพอากาศที่รุนแรง หากผลผลิตในประเทศผู้ส่งออกหลักเหล่านี้ลดลง ย่อมส่งผลให้ราคาอาหารในแคนาดาและตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น และเปิดโอกาสให้ประเทศผู้ส่งออกที่มีศักยภาพ สามารถขยายส่วนแบ่งตลาดสินค้าเกษตรและอาหารได้มากขึ้น

ขณะเดียวกัน วิกฤตด้านอุปทานยังถูกซ้ำเติมด้วยความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ โดยเฉพาะสถานการณ์ความตึงเครียดในตะวันออกกลางและการหยุดชะงักของการขนส่งผ่านช่องแคบฮอร์มุซ ซึ่งเป็นเส้นทางลำเลียงน้ำมันและพลังงานที่สำคัญของโลก ส่งผลให้ราคาน้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ ปุ๋ย และเชื้อเพลิงปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ต้นทุนด้านพลังงานและปุ๋ยซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการเกษตรจึงเพิ่มขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้ ค่าระวางเรือ ค่าประกันภัย และต้นทุนด้านโลจิสติกส์ยังปรับตัวสูงขึ้นจากความเสี่ยงในการขนส่งระหว่างประเทศ ขณะที่หลายประเทศใช้มาตรการจำกัดการส่งออกสินค้าเกษตรเพื่อรักษาความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศ ส่งผลให้อุปทานในตลาดโลกตึงตัวและราคาสินค้าอาหารมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้สถานการณ์ความขัดแย้งจะคลี่คลายลง การฟื้นตัวของกำลังการผลิตและห่วงโซ่อุปทานโลกยังต้องใช้เวลา จึงคาดว่าผลกระทบต่อราคาอาหารจะยังคงดำเนินต่อไปอีกหลายปี ซึ่งนับเป็นทั้งความท้าทายต่อประเทศผู้นำเข้าอาหาร และ

เป็นโอกาสสำคัญสำหรับประเทศผู้ส่งออกอาหารที่มีศักยภาพอย่างประเทศไทยในการขยายตลาดโลก

ความคิดเห็น สคต.

ในบริบทดังกล่าว ประเทศไทยมีโอกาสำคัญในฐานะผู้ส่งออกอาหารรายใหญ่ของโลก โดยมีจุดแข็งทั้งด้านข้าว อาหารทะเลแปรรูป ผลไม้ เครื่องปรุงรส อาหารพร้อมรับประทาน และอาหารเพื่อสุขภาพ ซึ่งเป็นกลุ่มสินค้าที่มีแนวโน้มความต้องการเพิ่มขึ้นในตลาดโลก โดยเฉพาะในแคนาดา สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป อย่างไรก็ตาม การแข่งขันในยุคปัจจุบันไม่ได้วัดกันที่ราคาเพียงอย่างเดียว แต่ให้ความสำคัญมากขึ้นกับมาตรฐานความปลอดภัยอาหาร ความยั่งยืน และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ผู้ประกอบการไทยจึงจำเป็นต้องยกระดับการผลิตและการจัดการห่วงโซ่อุปทาน ทั้งการพัฒนากระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) การปฏิบัติตามมาตรฐานสากล เช่น GMP และ HACCP การลดการปล่อยคาร์บอนในกระบวนการผลิต ตลอดจนการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว กล่าวโดยสรุป วิกฤตราคาอาหารโลกในปัจจุบันเป็นผลจากปัจจัยเชิงโครงสร้างที่เชื่อมโยงกัน ทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ต้นทุนพลังงานที่สูงขึ้น และความไม่แน่นอนทางภูมิรัฐศาสตร์ แม้จะสร้างแรงกดดันต่อผู้บริโภคทั่วโลก แต่ในอีกด้านหนึ่งกลับเป็นโอกาสสำคัญของประเทศไทยในการขยายตลาดสินค้าอาหาร หากผู้ประกอบการสามารถปรับตัว ยกระดับมาตรฐาน และเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าได้อย่างเหมาะสม ประเทศไทยจะสามารถเสริมบทบาทในฐานะครัวของโลกได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนในระยะยาว

โปรดติดตามความเคลื่อนไหวในการค้าระหว่างประเทศผ่านช่องทางต่างๆ ของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ www.ditp.go.th และ www.thaitrade.com หรือโทรปรึกษาเรื่องการค้าระหว่างประเทศที่กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ โทร. 1169 (หากโทรจากต่างประเทศ โปรดติดต่อที่ โทร. +66 2792 6900)

☐ นโยบายภาครัฐ ☐ เศรษฐกิจการลงทุน ☐ แนวโน้มการตลาด ☐ รายงานสินค้าและบริการ ☐ อื่นๆ